

CIV-RAMP

BURGERPARAATHEID & DEFENSIEGEREEDHEID

Samen voorbereid. Samen weerbaar.

BURGERPARAATHEID EN DEFENSIEGEREEDHEID

**EEN FEDERATIEF KENNIS- EN SAMENWERKINGSKADER
VOOR EEN WEERBARE EN DEMOCRATISCHE SAMENLEVING**

POSITION PAPER P049 – versie 1.0 (juni 2026)

VAN INDIVIDUELE KRACHT NAAR COLLECTIEVE WEERBAARHEID

OVERHEID

Democratisch bestuur
Rechtsstaat
Publieke voorzieningen
Crisisbeheersing

DEFENSIE

Bescherming van
grondgebied en bevoiking
Strategische afschrikking
Internationale stabiliteit

HULPDIENTEN

Levensredding
Incidentbestrijding
Hulpverlening
Herstel en ondersteuning

GEMEENSCHAP (CIV-RAMP)

Burgerparaatheid
Lokale veerkracht
Samenredzaamheid
Onderlinge steun en zorg

RECHTSSTATELIJKHEID

Grondrechten, proportionaliteit
en rechtsbescherming

MENSEGERICHTHEID

Veiligheid, waardigheid
en inclusie centraal

SAMENWERKING

Overheid, defensie,
hulpdiensten en gemeenschap

DUURZAAMHEID

Toekomstgericht en
veerkrachtig handelen

**SAMEN BOUWEN WE AAN EEN WEERBARE, VRIJE EN VEERKRACHTIGE SAMENLEVING.
VANDAAG VOORBEREID. MORGEN WEERBAAR.**

CIV-RAMP_P001_PP049

Burgerparaatheid in een Tijd van Hybride Dreigingen

*De civiele tegenhanger van defensiegereedheid binnen een federatief
governancekader voor maatschappelijke weerbaarheid*

Metadata	Waarde
Project	CIV-RAMP_P001_PP049
Documenttype	Position paper / Governance / Burgerparaatheid
Versie	1.0 - releaseversie met frontpage-afbeelding en release-audit
Datum	11 juni 2026
Opsteller	Stichting De Kamer van Sociale Waarden
Status	GO - publicatie als position paper en bestuurlijke consultatie
Frontpage-afbeelding	Opgenomen als uitgelichte coverafbeelding op de eerste pagina.
Bestandsnaam	CIV-RAMP_2026-06-11_P001_PP049_Burgerparaatheid_en_Defensie gereedheid_v1.0.docx

Statusverklaring

Deze v1.0 is de releaseversie van CIV-RAMP_P001_PP049. Alle eerdere losse opmerkingen, auditnotities en verbeterpunten zijn verwerkt in de lopende tekst, de zeven vastgestelde figuren zijn geïntegreerd op de plaatsen waar zij inhoudelijk nodig zijn, en de uitgelichte frontpage-afbeelding is toegevoegd. Er blijven geen hoofdstukken over die uitsluitend uit opmerkingen of verbeterpunten bestaan. Het document is daarmee geschikt voor publicatie als position paper en voor bestuurlijke consultatie, met behoud van het advies om juridische en beleidsmatige verwijzingen periodiek te actualiseren.

Versiebeheer en mutatieoverzicht

Versie	Karakter	Mutatie
0.1	Eerste positionering	Basisstructuur met titel, metablok en eerste hoofdstukken.
0.2	Structuuruitbreiding	Uitgebreidere hoofdstukopbouw en eerste governancekoppeling.
0.3	Conceptueel raamwerk	Burgerparaatheid, scenarioarchitectuur, juridische basis en routekaart toegevoegd.
0.4	Juridische en governance-uitwerking	Nederlands, Europees en internationaal juridisch kader aangevuld.
0.5	Pilot- en auditbouwstenen	Parkstad/Zuid-Limburg, KPI-framework, risicomatrix en nodehandleiding toegevoegd.
0.6	Operationalisering	Financiering, SSI-model, CIV-CAMP, CIV-CARE, UbuntuKids en commissies uitgewerkt.
0.7	Concept-eindversie	Glossarium, afkortingenregister en voorlopige registers toegevoegd.
0.8	Niet separaat uitgebracht	Figuurontwikkeling is in meerdere stappen uitgevoerd en integraal opgenomen in v1.0.
0.9	Geïntegreerde release	Opmerkingen verwerkt in hoofdtekst, figuren geplaatst, registers gecorrigeerd en release-audit toegevoegd.
1.0	Releaseversie	Frontpage-afbeelding toegevoegd, metadata geactualiseerd, release-audit afgerond en document vrijgegeven als position paper voor publicatie en bestuurlijke consultatie.

Besluit over tussenversie

Na analyse was geen afzonderlijke v0.8 nodig. De figuren zijn afzonderlijk ontworpen, beoordeeld en vervolgens integraal opgenomen in v0.9. Deze v1.0 bouwt daarop voort door toevoeging van de frontpage-afbeelding, actualisering van metadata, afronding van het figuren- en tabellenregister en vastlegging van de release-audit.

Executive Summary

Nederland bevindt zich in een veiligheidscontext waarin defensiegereedheid, civiele weerbaarheid en maatschappelijke voorbereiding steeds sterker met elkaar verbonden raken. De Wet op de defensiegereedheid is volgens de Rijksoverheid op 5 juni 2026 als definitief wetsvoorstel door de ministerraad vastgesteld en aangeboden voor behandeling in het parlement. De wet beoogt Defensie

sneller en flexibeler gereed te kunnen stellen door procedures te versnellen en belemmeringen te verminderen, met aanvullende waarborgen na advies van de Raad van State.

Deze position paper stelt dat defensiegereedheid noodzakelijk maar niet voldoende is. Een samenleving is pas duurzaam weerbaar wanneer burgers, buurten, onderwijs, zorg, maatschappelijke organisaties, gemeenten en veiligheidsregio's voorbereid zijn op verstoring, crisis en herstel. CIV-RAMP benoemt dit als burgerparaatheid: het vermogen van burgers en gemeenschappen om vooraf te leren, tijdens ontwrichting te handelen en daarna herstel te ondersteunen.

CIV-RAMP positioneert burgerparaatheid niet als militarisering van de samenleving, maar als civiele, democratische en mensgerichte aanvulling op bestaande publieke structuren. De kern ligt in participatie, competentieontwikkeling, privacy by design, subsidiariteit, rolzuiverheid en federatieve samenwerking.

Het document werkt het CIV-ecosysteem uit via vijf domeinen: CIV-RAMP als paraatheids- en scenariolaag, CIV-CAMP als leer- en competentie laag, CIV-CITY als federatief samenwerkingsplatform, CIV-CARE als herstel- en nazorgroute, en UbuntuKids als pedagogische kindlijn. Deze domeinen zijn functioneel verbonden maar organisatorisch gescheiden om rolvermenging te voorkomen.

Versie 1.0 integreert alle eerdere opmerkingen in de tekst, corrigeert het figuren- en tabellenregister, voegt de zeven vastgestelde figuren toe op relevante plaatsen en sluit af met een release-audit. De auditstatus is GO - releaseversie: inhoudelijk en governance-technisch is het document gereed voor consultatie en verdere vormgeving; voor v1.0 blijven frontpage-beeld, juridische verificatie, broncontrole en bestuurlijke vaststelling nodig.

Inhoudsopgave

- 1. Aanleiding en positionering
- 2. Defensiegereedheid en burgerparaatheid
- 3. Definitie en lagen van burgerparaatheid
- 4. CIV-ecosysteem en federatieve governance
- 5. Governance, toetsing en rolzuiverheid
- 6. CIV-CITY en federatieve node-architectuur
- 7. Scenario-architectuur en scenario-cyclus
- 8. Juridische en bestuurlijke grondslagen
- 9. Privacy, SSI en gegevensgovernance
- 10. CIV-CAMP, CIV-CARE en UbuntuKids
- 11. Parkstad/Zuid-Limburg als proeftuin
- 12. Implementatieroute 2026-2030
- 13. Financiering en bekostiging
- 14. KPI-framework, risicomatrix en auditlogica
- 15. Figuren en tabellen: overzicht en verwijzingen
- 16. Bronnen, begrippen en afkortingen
- 17. Release-audit v1.0
- 18. Conclusie en releasebesluit v1.0

1. Aanleiding en positionering

1.1 Aanleiding

De discussie over de Wet op de defensiegereedheid raakt aan meer dan militaire oefenruimte, inkoopprocedures of bestuurlijke bevoegdheden. Zij raakt aan de bredere vraag hoe een samenleving zich voorbereidt op een periode waarin de scheidslijn tussen vrede, crisis en hybride dreiging minder scherp is dan in het verleden.

De actuele beleidsbeweging is zichtbaar in twee lijnen. De eerste lijn is defensiegereedheid: de krijgsmacht moet sneller en realistischer kunnen oefenen, inkopen, bouwen en gereedstellen. De tweede lijn is civiele en maatschappelijke weerbaarheid: burgers, organisaties en lokale gemeenschappen moeten weten hoe zij kunnen handelen wanneer vitale processen worden verstoord.

Deze position paper richt zich op de tweede lijn. CIV-RAMP ontwikkelt een civiel governance- en participatiekader waarmee burgerparaatheid als structurele laag naast defensiegereedheid, crisisbeheersing en veiligheidsregio's kan functioneren.

1.2 Centrale stelling

De centrale stelling luidt: een weerbare samenleving ontstaat niet uitsluitend door versterking van Defensie, maar door de samenhang tussen overheid, defensie, hulpdiensten en gemeenschap. Burgerparaatheid vormt binnen deze samenhang de vierde pijler van maatschappelijke weerbaarheid.

FIGUUR 2

VIER PIJLERS VAN MAATSCHAPPELIJKE WEERBAARHEID

Weerbaarheid ontstaat door de samenhang tussen overheid, defensie, hulpdiensten en gemeenschap. CIV-RAMP positioneert burgerparaatheid als vierde pijler naast bestaande publieke structuren.

Figuur 2. Vier pijlers van maatschappelijke weerbaarheid. Deze figuur visualiseert de samenhang tussen overheid, defensie, hulpdiensten en gemeenschap als vier gelijkwaardige pijlers van een weerbare samenleving. CIV-RAMP positioneert burgerparaatheid expliciet binnen de pijler Gemeenschap (CIV-RAMP) als aanvullende maatschappelijke kracht naast bestaande publieke structuren.

1.3 Afbakening

CIV-RAMP is geen private veiligheidsorganisatie, geen vervanger van de overheid en geen parallel crisisbeheersingsgezag. Het programma heeft een aanvullend karakter: het maakt de maatschappelijke laag zichtbaar, trainbaar en bestuurbaar. Formele bevoegdheden blijven bij overheden, veiligheidsregio's, hulpdiensten en andere bevoegde instellingen.

De position paper is daarom geschreven als beleidsmatig en governancegericht document. Zij biedt een kader voor samenwerking, pilotontwikkeling, subsidiegesprekken, gemeentelijke verkenningen en verdere juridische toetsing richting versie 1.0.

2. Defensiegereedheid en burgerparaatheid

2.1 Defensiegereedheid als publieke veiligheidsopgave

De Wet op de defensiegereedheid beoogt volgens publieke toelichtingen een wettelijk kader te scheppen voor het tijdig gereedstellen van de krijgsmacht. Op de terreinen fysieke leefomgeving, informatieomgeving, inkoop en personeel worden specifieke regels voorbereid, waaronder procedurele versnelling en vereenvoudiging binnen waarborgen. Het voorstel is daarmee gericht op militaire gereedheid, niet op overdracht van algemene crisisbevoegdheden aan burgers.

Voor CIV-RAMP is vooral relevant dat de veiligheidsopgave hierdoor breder zichtbaar wordt. Als militaire gereedheid wordt versneld, moet de civiele samenleving niet achterblijven. Inwoners van risicogebieden, grensregio's en zones rond vitale of strategische infrastructuur hebben belang bij begrijpelijke informatie, scenario-oefeningen, betrouwbare netwerken en democratische borging.

2.2 Burgerparaatheid als civiele tegenhanger

Burgerparaatheid is de civiele tegenhanger van defensiegereedheid. Waar defensiegereedheid de krijgsmacht voorbereidt op inzet, bereidt burgerparaatheid burgers en gemeenschappen voor op verstoring, onzekerheid en herstel. De twee begrippen zijn niet elkaars concurrent maar elkaars noodzakelijke aanvulling.

De koppeling tussen beide domeinen vereist zorgvuldigheid. Burgerparaatheid mag niet leiden tot angstcommunicatie, sociale druk, dataverzameling zonder doel of normalisering van noodachtige maatregelen zonder democratische toets. CIV-RAMP kiest daarom voor een governancekader waarin rechtsstatelijkheid, proportionaliteit, vrijwilligheid en privacy by design leidend zijn.

3. Definitie en lagen van burgerparaatheid

3.1 Definitie

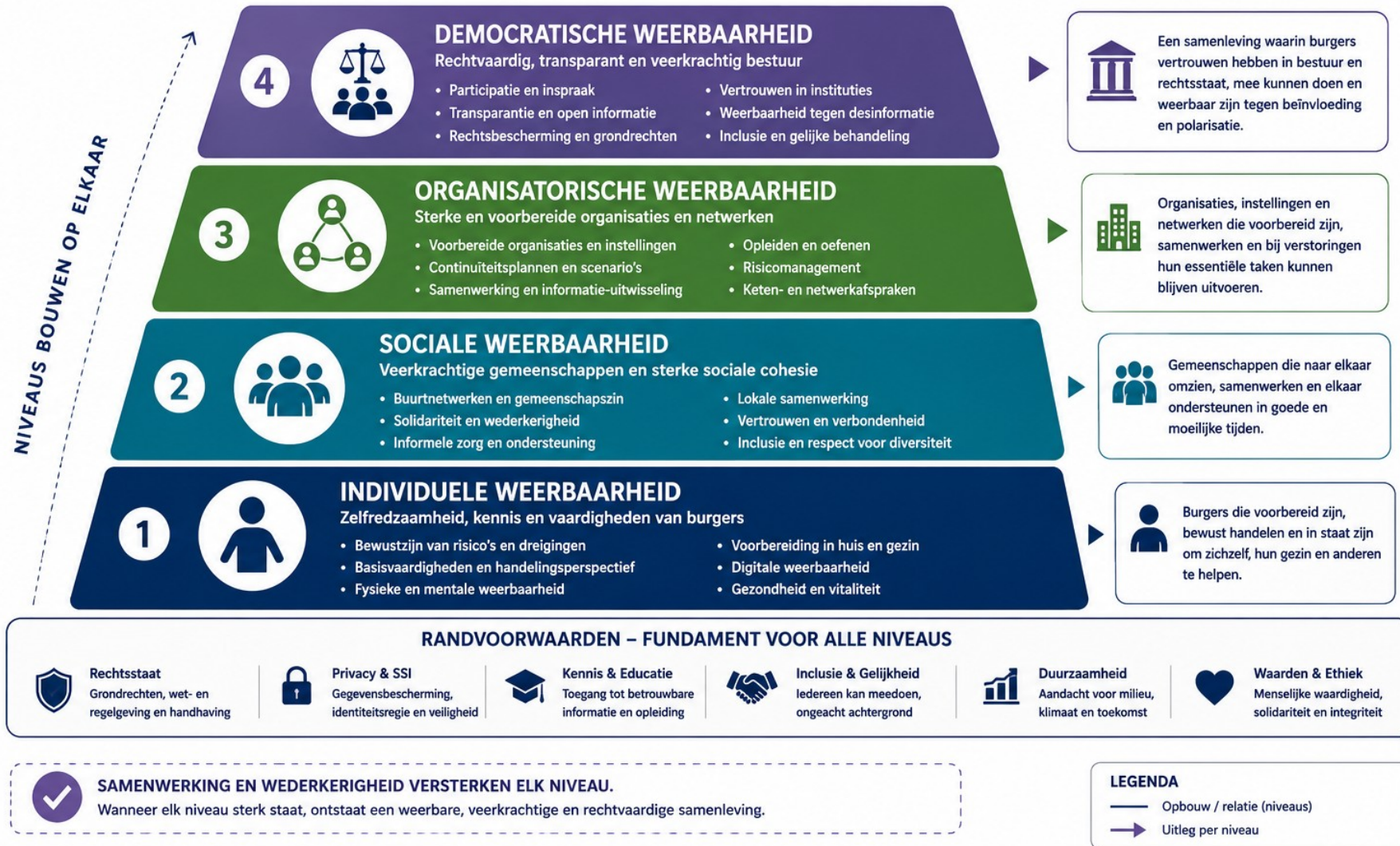
Burgerparaatheid is het vermogen van burgers, gemeenschappen en maatschappelijke organisaties om zich bewust voor te bereiden op verstoringen, adequaat te handelen tijdens crises en gezamenlijk herstel te ondersteunen na afloop. De definitie omvat voorbereiding, handelingsbekwaamheid, samenwerking en herstellervermogen.

Burgerparaatheid bestaat niet uit één vaardigheid maar uit vier elkaar versterkende niveaus: individuele weerbaarheid, sociale weerbaarheid, organisatorische weerbaarheid en democratische weerbaarheid. Elk niveau heeft eigen doelen, competenties en waarborgen.

FIGUUR 4

GELAAGD MODEL VAN BURGERPARAATHEID

Burgerparaatheid is opgebouwd uit vier elkaar versterkende niveaus die gezamenlijk zorgen voor een weerbare en veerkrachtige samenleving.

Figuur 4. Gelaagd model van burgerparaatheid. Burgerparaatheid bestaat uit vier op elkaar voortbouwende niveaus. Individuele weerbaarheid vormt de basis; sociale, organisatorische en democratische weerbaarheid versterken deze basis en creëren gezamenlijk een veerkrachtige samenleving. Grondrechten, privacy, kennis, inclusie en ethiek vormen randvoorwaarden voor alle niveaus.

3.2 Individuele weerbaarheid

Individuele weerbaarheid ziet op kennis, voorbereiding en basisvaardigheden van burgers. Het gaat om bewustzijn van risico's, basale noodvoorraad, digitale hygiëne, communicatiemogelijkheden, fysieke en mentale paraatheid en weten waar betrouwbare informatie te vinden is.

3.3 Sociale weerbaarheid

Sociale weerbaarheid ontstaat waar mensen elkaar kennen, elkaar kunnen bereiken en elkaar in crisissituaties ondersteunen. Buurtnetwerken, verenigingen, geloofsgemeenschappen, mantelzorgstructuren en informele zorgrelaties vormen hierbij de praktische infrastructuur.

3.4 Organisatorische weerbaarheid

Organisatorische weerbaarheid betreft scholen, zorginstellingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven, wijkraden en vrijwilligersnetwerken. Deze organisaties kunnen crisiscommunicatie, opvang, distributie, signalering en herstel ondersteunen, mits rollen vooraf helder zijn.

3.5 Democratische weerbaarheid

Democratische weerbaarheid is het vermogen van een samenleving om ook tijdens dreiging rechtsstatelijk, transparant, inclusief en toetsbaar te blijven functioneren. Dit niveau voorkomt dat crisisvoorbereiding omslaat in willekeur, uitsluiting of onnodige controle. Binnen CIV-RAMP is democratische weerbaarheid daarom geen extra thema, maar het hoogste integratieniveau van burgerparaatheid.

4. CIV-ecosysteem en federatieve governance

4.1 Domeinen

Het CIV-ecosysteem bestaat uit vijf samenhangende maar domeingescheiden onderdelen. CIV-RAMP vormt de paraatheids- en scenariolaag. CIV-CAMP vormt de leer- en competentie laag. CIV-CITY fungeert als federatief samenwerkingsplatform. CIV-CARE vormt de route voor opvang, herstel en nazorg. UbuntuKids is de pedagogische kindlijn binnen CIV-CAMP.

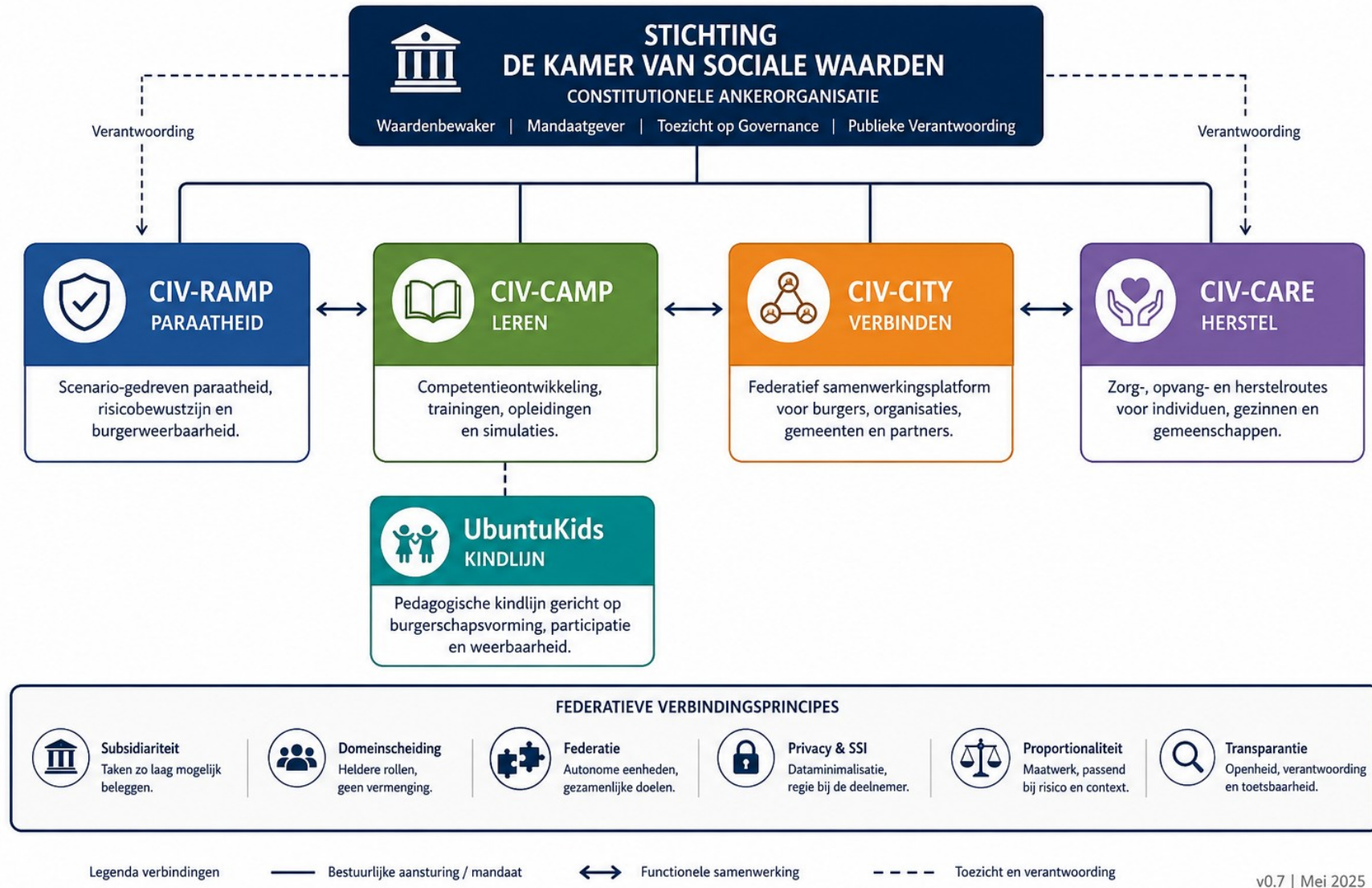
Domein	Hoofdfunctie	Primaire activiteiten	Governanceaccent
CIV-RAMP	Paraatheid	Scenario-denken, lokale paraatheid, bewonerscommunicatie, oefeningen	Scenario- en programma-governance
CIV-CAMP	Leren	Workshops, trainingen, simulaties, train-de-trainer, competentieontwikkeling	Competentie- en kwaliteitsgovernance
CIV-CITY	Verbinden	Federatieve nodes, partnerkoppeling, kennisdeling, samenwerking	Federatieve samenwerkingsgovernance
CIV-CARE	Herstel	Opvang, relationele afstemming, nazorg, doorgeleiding	Zorg- en herstelgovernance
UbuntuKids	Kindlijn	Burgerschapseducatie, identiteitsontwikkeling, veilige participatie	Pedagogische governance

4.2 Federatief model

Het federatieve model betekent dat lokale en thematische eenheden ruimte behouden voor eigen invulling binnen een gedeeld normatief kader. De centrale functie is niet overheersen maar verbinden: standaardisatie waar nodig, autonomie waar mogelijk en toetsing waar risico's ontstaan.

FEDERATIEF GOVERNANCE MODEL CIV-ECOSYSTEEM

Samenhang, domeinscheiding en federatieve samenwerking

Figuur 1. Federatief Governance Model CIV-Ecosysteem. Schematische weergave van de bestuurlijke en functionele samenhang tussen Stichting De Kamer van Sociale Waarden en de domeinen CIV-RAMP, CIV-CAMP, CIV-CITY, CIV-CARE en UbuntuKids. Het model toont federatieve samenwerking met behoud van domeinscheiding, subsidiariteit en rolzuiverheid.

4.3 Kernbeginselen

- Subsidiariteit: taken worden zo laag mogelijk belegd, tenzij risico, veiligheid of rechtmatigheid een hogere toets vraagt.
- Rolzuiverheid: trainen, toetsen, zorgen, coördineren en besluiten worden niet zonder grondslag in één hand geconcentreerd.
- Privacy by design: gegevensverwerking wordt minimaal, doelgebonden en toetsbaar ingericht.
- Menselijke waardigheid: deelnemers worden niet gereduceerd tot risicoprofielen, maar benaderd als dragers van waarde, competentie en rechten.
- Leren en verantwoorden: iedere oefening, workshop of interventie moet tot reflectie, evaluatie en verbetering kunnen leiden.

5. Governance, toetsing en rolzuiverheid

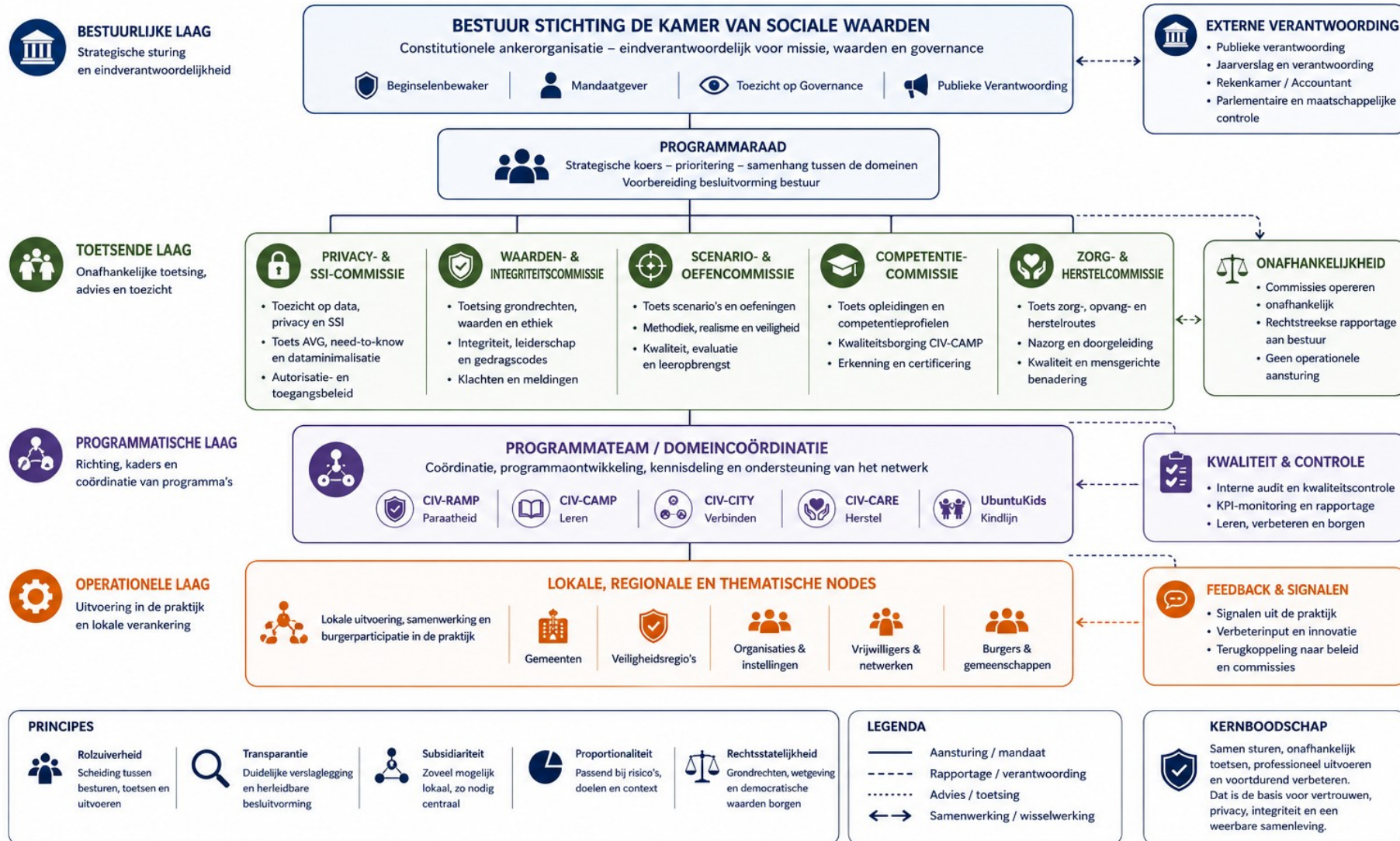
5.1 Vier governance-lagen

Binnen CIV-RAMP wordt gewerkt met een bestuurlijke laag, een toetsende laag, een programmatische laag en een operationele laag. Deze indeling voorkomt dat bestuurlijke besluitvorming, onafhankelijke toetsing en uitvoering door elkaar lopen.

FIGUUR 6

GOVERNANCE- EN TOETSINGSMODEL CIV-RAMP

Onafhankelijke toetsing, transparantie en rolzuiverheid borgen democratische waarden, privacy en maatschappelijke legitimiteit.

Figuur 6. Governance- en toetsingsmodel CIV-RAMP. Deze figuur visualiseert de bestuurlijke, toetsende, programmatische en operationele lagen binnen het CIV-RAMP-governancekader. Het model borgt functiescheiding tussen bestuur, onafhankelijke toetsing en uitvoering. Privacy, integriteit, kwaliteit, proportionaliteit en rechtsstatelijke uitgangspunten zijn als structurele waarborgen ingebed.

5.2 Bestuur en programmaraad

Het bestuur van Stichting De Kamer van Sociale Waarden is de constitutionele ankerorganisatie en draagt eindverantwoordelijkheid voor missie, rechtmatigheid, financieel beleid en externe vertegenwoordiging. De Programmaraad CIV-RAMP bewaakt samenhang, planning, prioriteiten en voorbereiding van besluitvorming binnen het programma.

5.3 Onafhankelijke commissies

Commissie	Kerntaak	Toetsingsaccent
Privacy- en SSI-commissie	Toezicht op dataminimalisatie, batchtoegang, logging en grondslagen	AVG, SSI, need-to-know
Waarden- en Integriteitscommissie	Behandeling van integriteit, klachten, uitsluiting en belangenconflicten	Rechtsstatelijkheid, inclusie, hoor en wederhoor
Scenario- en Oefencommissie	Beoordeling van scenario's, oefenprotocollen en proportionaliteit	Veiligheid, realisme, leerdoelen
Competentiecommissie	Kwaliteit van leerlijnen, profielen, certificering en workshops	Didactiek, competenties, toetsbaarheid
Zorg- en Herstelcommissie	Bewaking van opvang, nazorg en doorgeleiding	Mensgerichte zorg, grenzen formele zorg

5.4 Rollen en batchtoegang

Rol	Domein	Kerntaak	Indicatieve batch
Deelnemer	Alle	Deelname aan open formats, eigen profiel en basiscommunicatie	1
Facilitator	CAMP/RAMP	Begeleiden van workshops en basisoefeningen	2
Scenario-trainer	RAMP/CAMP	Uitvoeren van scenario-trainingen en after action reviews	2-3
Node-coördinator	CITY	Lokale of thematische node-afstemming	3
Care-liaison	CARE	Opvang, relationele afstemming en doorgeleiding	3
Commissielid	Governance	Advies, toetsing en kwaliteitscontrole	4
Bestuur	Overkoepelend	Strategische besluiten, contracten, externe vertegenwoordiging	5
Noodtoegang	Tijdelijk	Alleen tijdelijk, gelogd en met dubbele autorisatie bij ernstig incident	6

Rol	Domein	Kerntaak	Indicatieve batch
Batch	Niveau	Toegang en gebruik	
0	Publiek	Openbare informatie, algemene uitleg, publieke uitnodigingen.	
1	Deelnemer	Eigen profiel, basisaanmelding, deelname aan open formats.	
2	Facilitator	Uitvoering van workshops of scenario's binnen afgebakende formats.	
3	Coördinator	Planning, beperkte deelnemersoverzichten en partnerafspraken.	
4	Commissie / domeinleiding	Toetsing, besluitvorming binnen mandaat, escalatievoorstellen.	
5	Bestuur / privacykritisch	Bestuurlijke documenten, contracten, gevoelige logs en uitzonderingsbesluiten.	
6	Noodtoegang	Uitsluitend tijdelijk, gelogd en met dubbele autorisatie bij ernstig incident.	

6. CIV-CITY en federatieve node-architectuur

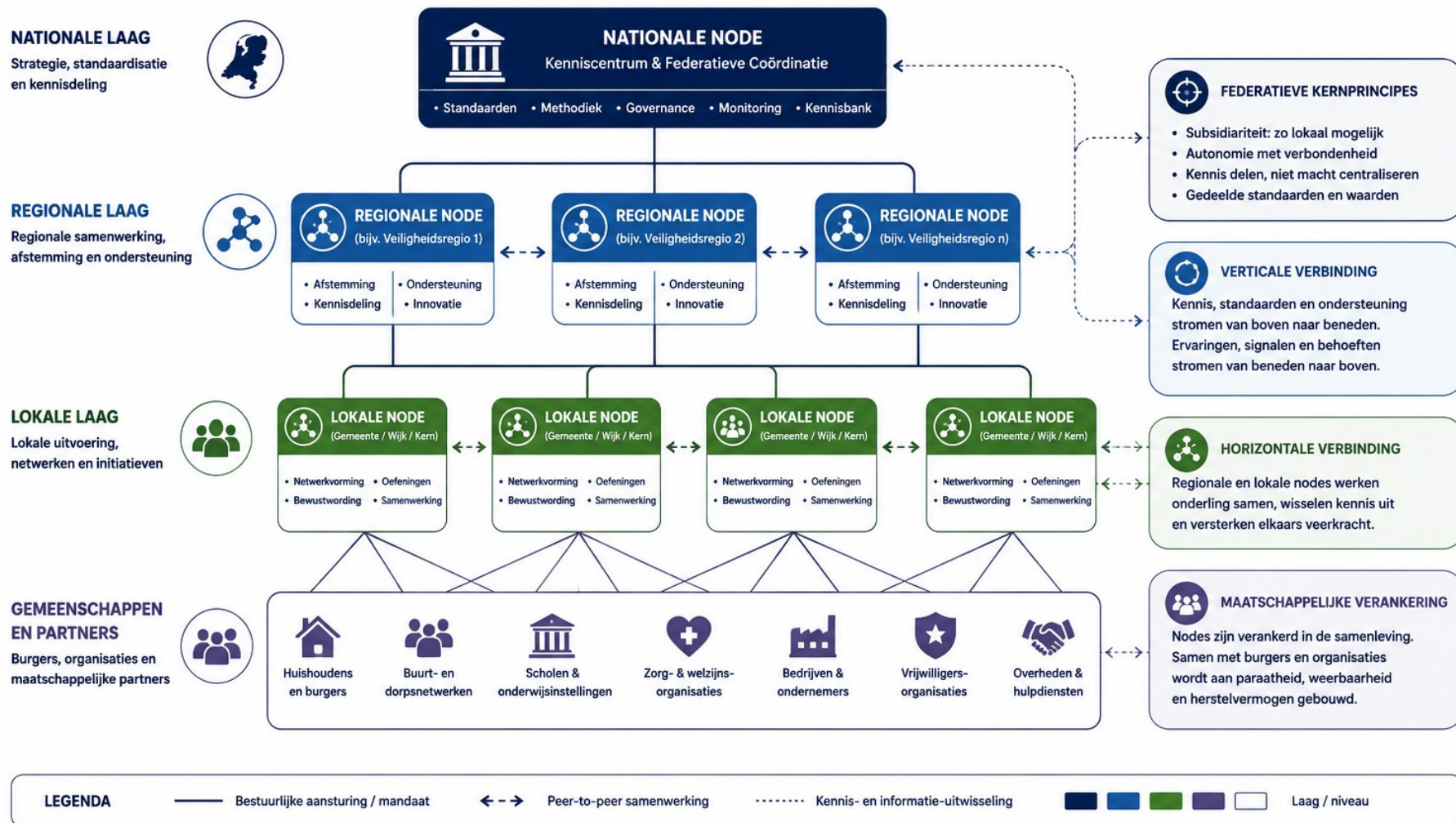
6.1 CIV-CITY als verbindingslaag

CIV-CITY is het federatieve samenwerkingsplatform waarin lokale teams, maatschappelijke organisaties, gemeenten, onderwijs, zorg, bedrijven, vrijwilligers en burgers elkaar kunnen vinden zonder dat een centraal machtscentrum ontstaat. De kernfunctie is verbinden, niet overnemen.

FIGUUR 3

FEDERATIEVE NODE ARCHITECTUUR BINNEN CIV-CITY

Lokale, regionale en nationale nodes zijn verbonden binnen een federatief model waarin kennisdeling, samenwerking en autonomie worden gecombineerd.

Figuur 3. Federatieve node-architectuur binnen CIV-CITY. Lokale, regionale en nationale nodes zijn verbonden binnen een federatief model waarin kennisdeling, samenwerking en autonomie worden gecombineerd. Het model laat zien hoe ervaringen en behoeften van beneden naar boven stromen en hoe standaarden, ondersteuning en kennis van boven naar beneden beschikbaar komen.

6.2 Lokale, regionale en nationale nodes

Lokale nodes bevinden zich op het niveau van wijk, dorp, school, vereniging of gemeente. Regionale nodes verbinden lokale ervaringen met veiligheidsregio's, provincies en grensoverschrijdende partners. De nationale node borgt kennisdeling, standaardisatie, documentbeheer en leerontwikkeling. Geen enkele node krijgt onbeperkt mandaat; mandaten zijn doelgebonden, tijdelijk en toetsbaar.

6.3 Thematische nodes

Naast territoriale nodes kunnen thematische nodes ontstaan rond bijvoorbeeld zorg, onderwijs, cyberweerbaarheid, jongerenparticipatie, communicatie, energie of logistiek. Deze thematische nodes maken het mogelijk om kennis te concentreren zonder lokale autonomie te ondermijnen.

7. Scenario-architectuur en scenario-cyclus

7.1 Scenariofamilies

CIV-RAMP werkt met scenariofamilies omdat hybride dreigingen zelden in één enkel crisistype passen. Een cyberaanval kan leiden tot telecomuitval, desinformatie kan evacuatie bemoeilijken en stroomuitval kan zorgcontinuïteit onder druk zetten. Scenariofamilies maken oefenen realistischer zonder paniek of onnodige complexiteit.

FIGUUR 7

SCENARIO-ARCHITECTUUR BURGERPARAATHEID

Scenariofamilies als basis voor training, oefening, voorbereiding en veerkrachtontwikkeling

Figuur 7. Scenario-architectuur burgerparaatheid. Deze figuur visualiseert de vijf primaire scenariofamilies waarop CIV-RAMP zijn leer-, oefen- en voorbereidingsactiviteiten baseert: stroomuitval, cyberaanval, telecomuitval, evacuatie en desinformatie. De scenario's zijn verbonden door een cyclus van signaleren, analyseren, voorbereiden, oefenen en evalueren.

Scenariofamilie	Kernvraag	CIV-RAMP-toepassing
Stroomuitval	Hoe blijft een wijk 72 uur functioneel zonder elektriciteit?	Noodcommunicatie, kwetsbarencheck, alternatieve voorzieningen.
Cyberaanval	Welke vitale processen vallen uit en hoe blijft dienstverlening mogelijk?	Digitale hygiëne, incidentrespons, continuïteitsplanning.
Telecomuitval	Hoe bereikt informatie burgers wanneer mobiele netwerken uitvallen?	Fysieke meldpunten, radio, buurtcoördinatie.
Evacuatie	Hoe bewegen mensen veilig en waardig bij ontruiming of dreiging?	Routes, opvang, kwetsbare groepen, registratie en hereniging.
Desinformatie	Hoe blijft vertrouwen behouden bij misleiding en beïnvloeding?	Mediageletterdheid, factchecking, transparante communicatie.

7.2 Scenario-cyclus

De scenario-cyclus bestaat uit signaleren, analyseren, voorbereiden, oefenen en evalueren. Dit maakt de scenarioarchitectuur dynamisch. Nieuwe dreigingen, technologische ontwikkelingen en maatschappelijke veranderingen kunnen worden verwerkt zonder het governancekader steeds opnieuw te ontwerpen.

1. Signaleren: dreigingen, kwetsbaarheden en lokale signalen verzamelen.
2. Analyseren: scenario's ontwikkelen en impact beoordelen.
3. Voorbereiden: rollen, middelen, communicatie en competenties gereedmaken.
4. Oefenen: trainingen, simulaties en praktijkoefeningen uitvoeren.
5. Evalueren: lessen vastleggen, verbeterpunten doorvoeren en kennis borgen.

8. Juridische en bestuurlijke grondslagen

8.1 Nederlands recht

CIV-RAMP functioneert binnen het Nederlandse rechtsbestel. De Grondwet beschermt onder meer gelijkheid, privacy, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging. De Gemeentewet en de Wet veiligheidsregio's plaatsen crisisbeheersing en openbare orde binnen publieke verantwoordelijkheid. De Omgevingswet geeft participatie en belangenafweging een centrale positie bij ruimtelijke besluiten. De AVG stelt grenzen aan verwerking van persoonsgegevens.

Kader	Relevantie voor CIV-RAMP	Governanceconsequentie
Grondwet	Gelijkheid, privacy, meningsuiting, vereniging	Inclusieve toegang, grondrechtenbewuste oefeningen.
Gemeentewet	Openbare orde en lokaal bestuur	Gemeente blijft bevoegd gezag; CIV-RAMP is aanvullend.
Wet veiligheidsregio's	Rampenbestrijding, crisisbeheersing, GHOR	Afstemming met veiligheidsregio; geen vervanging van hulpdiensten.
Omgevingswet	Participatie en ruimtelijke belangenafweging	Burgerparticipatie en gebiedsgerichte dialoog organiseren.
AVG/GDPR	Persoonsgegevens en privacy	Privacy by design, dataminimalisatie, transparantie.

8.2 Europees en internationaal kader

Het EVRM en het EU-Handvest bevestigen dat crisisvoorbereiding en veiligheid binnen grondrechtenkaders moeten blijven. Artikel 3 van het Noord-Atlantisch Verdrag verplicht NAVO-lidstaten hun individuele en collectieve capaciteit om gewapende aanvallen te weerstaan te onderhouden en te ontwikkelen. CIV-RAMP leest deze verplichting niet als directe financieringsaanspraak, maar als context waarin civiele weerbaarheid bestuurlijk relevant wordt. Het Sendai Framework en de EU Preparedness Union Strategy benadrukken daarnaast risicoreductie, voorbereiding en betrokkenheid van meerdere maatschappelijke niveaus.

8.3 Wet op de defensiegereedheid

De Wodg is in deze versie behandeld als wetsvoorstel, niet als geldende wet. Dat onderscheid is essentieel. CIV-RAMP baseert zijn rechtmatigheid niet op de Wodg zelf, maar gebruikt de Wodg-discussie als beleidsmatige aanleiding om de civiele tegenhanger van defensiegereedheid te articuleren. Zodra de wet parlementair is behandeld, moet dit hoofdstuk vóór v1.0 juridisch worden geactualiseerd.

8.4 NPRD

Het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie beschrijft de ruimtelijke uitbreidingsbehoefte van Defensie. Voor burgerparaatheid is vooral relevant dat ruimtelijke defensiekeuzes maatschappelijke impact hebben. Waar Defensie ruimte claimt, ontstaat behoefte aan participatie, risicocommunicatie, scenario-denken en lokale maatschappelijke voorbereiding.

9. Privacy, SSI en gegevensgovernance

9.1 Uitgangspunt

CIV-RAMP werkt vanuit het uitgangspunt: zo min mogelijk data, zo veel mogelijk vertrouwen. Burgerparaatheid vereist soms contactgegevens, rolgegevens of deelname-informatie, maar nooit meer dan noodzakelijk voor het concrete doel.

9.2 SSI-principes

Self Sovereign Identity (SSI) betekent dat deelnemers zoveel mogelijk regie houden over hun identiteit, verklaringen en deelnamegegevens. In de ontwikkelfase kan met bestaande systemen worden gewerkt, mits een transitiepad bestaat richting privacy by design en dataminimalisatie.

9.3 Gegegevensgovernance

- Doelbinding: iedere verwerking heeft een concreet omschreven doel.
- Dataminimalisatie: er worden geen gegevens verzameld omdat ze mogelijk later handig zijn.
- Need-to-know: toegang volgt uit rol, taak en mandaat.
- Logging: gevoelige inzage en noodtoegang worden vastgelegd.
- Rechten van betrokkenen: inzage, correctie, verwijdering en beperking worden procedureel geborgd.
- Verhoogde bescherming: kinderen, zorgsignalen en incidentmeldingen worden extra beschermd.

10. CIV-CAMP, CIV-CARE en UbuntuKids

10.1 CIV-CAMP

CIV-CAMP is de leer- en competentie laag. Binnen CIV-CAMP worden trainingen, workshops, simulaties en train-de-trainertrajecten ontwikkeld. Voorbeelden zijn Burgerparaatheid 101, scenario-denken, communicatie onder druk, privacybewust handelen, node-coördinatie en herstelgerichte samenwerking.

10.2 CIV-CARE

CIV-CARE borgt dat paraatheid niet wordt losgekoppeld van zorg voor elkaar. Het domein richt zich op opvang, stabilisatie, relationeel herstel, nazorg en doorgeleiding. CIV-CARE is geen formele

zorgaanbieder tenzij daarvoor een afzonderlijke rechtsvorm, vergunning of erkenning bestaat. Deze begrenzing is essentieel voor juridische zuiverheid.

10.3 UbuntuKids

UbuntuKids is de pedagogische kindlijn binnen CIV-CAMP. Het programma richt zich op burgerschapseducatie, samenwerking, verantwoordelijkheid, democratie en veilige participatie. Het is nadrukkelijk niet bedoeld voor militarisering, angstcommunicatie of politieke beïnvloeding. Kindparticipatie vereist verhoogde eisen aan toestemming, taalniveau, privacy en ouder- of voogdbetrokkenheid.

Leerlijn	Doelgroep	Kerdoel
Burgerparaatheid 101	Burgers en buurtnetwerken	Basiskennis, noodvoorbereiding, handelingsperspectief.
Scenario-denken	Facilitators en lokale teams	Risico's vertalen naar oefenbare scenario's.
Communicatie onder druk	Gemeenten, vrijwilligers, organisaties	Betrouwbare communicatie bij verstoring.
Node-coördinatie	Lokale en regionale coördinatoren	Samenwerking, mandaten en federatieve verbinding.
CIV-CARE basis	Vrijwilligers en maatschappelijke partners	Opvang, nazorg en doorgeleiding met rolzuiverheid.
UbuntuKids	Kinderen, onderwijs en begeleiders	Veilige burgerschapsvorming en samenwerking.

11. Parkstad/Zuid-Limburg als proeftuin

11.1 Waarom deze regio?

Parkstad en Zuid-Limburg vormen een logische proeftuin omdat hier grensoverschrijdende infrastructuur, NAVO-gerelateerde objecten, logistieke verbindingen, sociaal-maatschappelijke kwetsbaarheid en sterke lokale verenigingsstructuren samenkomen. De regio is daardoor geschikt om het verschil tussen abstracte nationale weerbaarheid en concrete lokale burgerparaatheid zichtbaar te maken.

11.2 Strategische context

In de regio bevinden zich onder meer APS-E Eygelshoven, JFC Brunssum en de AWACS-basis Geilenkirchen/Teveren in de grensomgeving. CIV-RAMP gebruikt deze context niet om dreiging te dramatiseren, maar om realistische scenario's te ontwikkelen voor communicatie, samenwerking, evacuatie, zorgcontinuïteit en herstel.

11.3 Pilotopzet

Fase	Activiteit	Output
A. Inventarisatie	Stakeholderanalyse, netwerkmapping, risicobeeld	Basisrapport lokale burgerparaatheid.
B. Bewustwording	Workshops, burgerdialogen, informatiebijeenkomsten	Verhoogd risicobewustzijn en deelname.

Fase	Activiteit	Output
C. Scenario-oefeningen	Stroomuitval, telecomuitval, cyber, evacuatie, desinformatie	Lessen, verbeterpunten, handelingskaarten.
D. Nodevorming	Lokale en regionale CIV-CITY nodes	Duurzame samenwerkingsstructuur.
E. Evaluatie	KPI's, audit, bestuurlijke terugkoppeling	Opschalingsadvies.

12. Implementatieroute 2026-2030

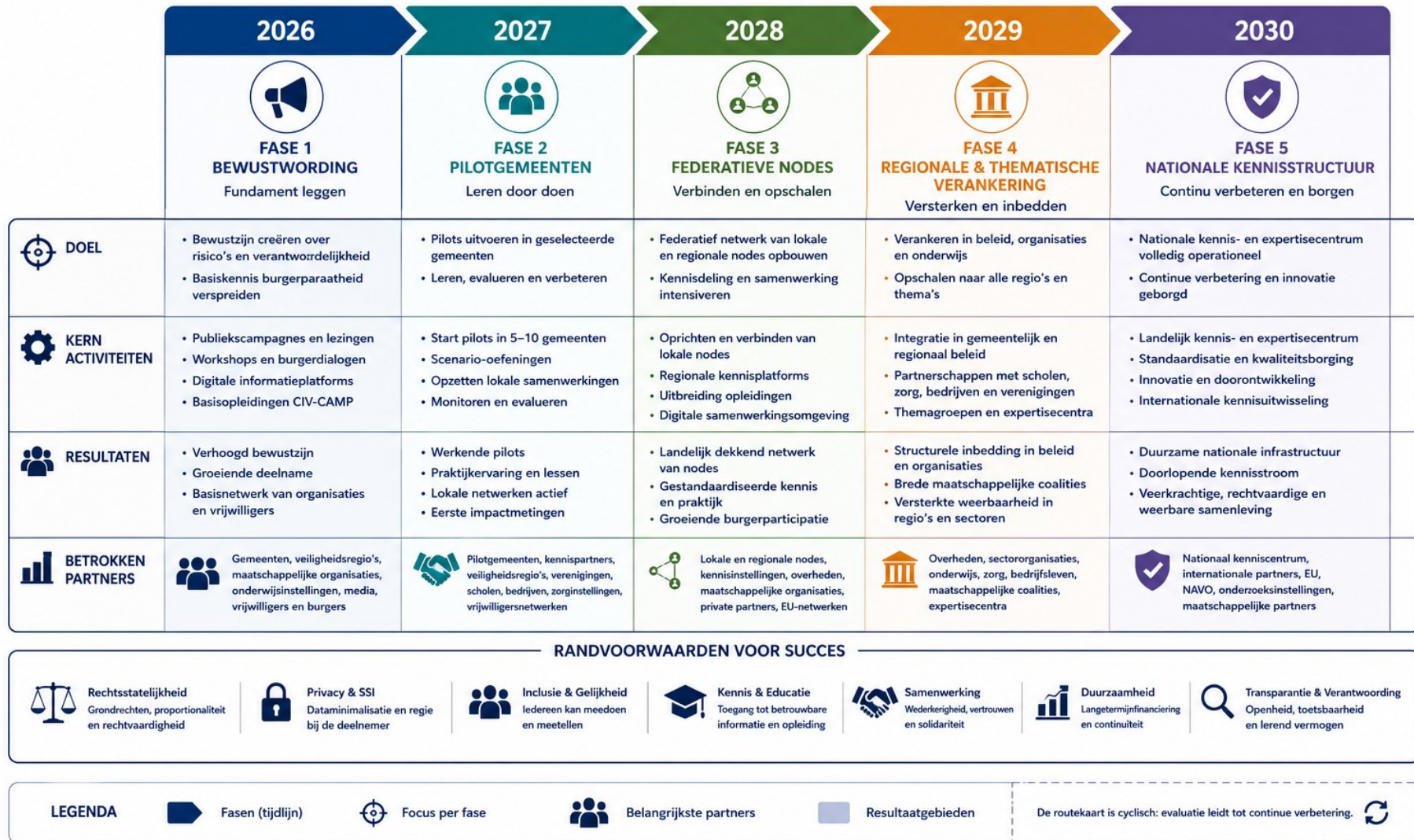
12.1 Van bewustwording naar nationale kennisstructuur

De implementatieroute geeft richting aan de gefaseerde ontwikkeling van burgerparaatheid. De route begint met bewustwording en basisopleidingen, groeit via pilotgemeenten en federatieve nodes naar regionale en thematische verankering en eindigt in een nationale kennisstructuur met continue verbetering.

FIGUUR 5

ROUTEKAART BURGERPARAATHEID 2026–2030

Gefaseerde ontwikkeling van bewustwording naar een nationale federatieve kennis- en samenwerkingsstructuur.
Samen bouwen aan een weerbare, veerkrachtige en rechtvaardige samenleving.

Figuur 5. Routekaart Burgerparaatheid 2026-2030. De routekaart beschrijft de overgang van bewustwording en pilotvorming naar federatieve samenwerking, regionale verankering en uiteindelijk een nationale kennis- en samenwerkingsstructuur. Per fase worden doelstellingen, kernactiviteiten, resultaten en betrokken partners weergegeven.

12.2 Implementatieprincipes

- Begin lokaal en concreet: pilots moeten aansluiten op echte wijken, scholen, verenigingen en organisaties.
- Werk iteratief: elke oefening levert verbeterpunten op voor beleid, training en communicatie.
- Borg privacy vanaf de start: registratie en toegang worden vooraf ontworpen, niet achteraf gerepareerd.
- Koppel aan bestaande structuren: CIV-RAMP versterkt veiligheidsregio's, gemeenten en maatschappelijke partners, maar vervangt ze niet.
- Maak financiering structureel: langdurige weerbaarheid kan niet volledig op vrijwilligersrust worden gebouwd.

13. Financiering en bekostiging

13.1 Uitgangspunt

Burgerparaatheid is een publiek en maatschappelijk belang. Wanneer overheden investeren in defensiegereedheid, crisisbeheersing en vitale infrastructuur, is het bestuurlijk consistent om ook te investeren in maatschappelijke voorbereiding, scenario-oefeningen en civiele veerkracht.

13.2 Financieringsbronnen

Bron	Mogelijke inzet	Opmerking
Gemeenten	Participatiebudgetten, veiligheid, leefbaarheid, innovatie	Geschikt voor lokale pilots en burgerdialogen.
Provincies	Regionale samenwerking, grensoverschrijdende trajecten	Geschikt voor Parkstad/Limburgse opschaling.
Veiligheidsregio's	Scenario-oefeningen, risicocommunicatie, evaluatie	Vraagt rolzuivere samenwerking met bestaande crisisstructuren.
Rijk	Weerbaarheidsprogramma's, NPRD-gerelateerde participatie	Passend bij nationale weerbaarheidsagenda.
EU-programma's	Interreg, Horizon Europe, Digital Europe, RescEU	Voor innovatie, grensregio's en crisisvoorbereiding.
Fondsen	Maatschappelijke innovatie, educatie, participatie	Aanvullend, niet als enige basis voor structurele paraatheid.

13.3 Voorbeeldbegroting lokale node

Onderdeel	Indicatief bedrag	Toelichting
Workshops en burgerdialogen	EUR 10.000	Vorbereiding, uitvoering, begeleiding en materiaal.
Scenario-oefeningen	EUR 15.000	Ontwerp, uitvoering, evaluatie en rapportage.
Coördinatie lokale node	EUR 12.500	Projectcoördinatie, partnerafstemming, planning.
Communicatie en toegankelijkheid	EUR 5.000	B1-taalniveau, meertaligheid, offline en online communicatie.

Onderdeel	Indicatief bedrag	Toelichting
Evaluatie en audit	EUR 2.500	KPI-meting, verbetercyclus en bestuurlijke terugkoppeling.
Totaal	EUR 45.000	Indicatief jaar- of pilotbudget per lokale node.

13.4 Financieringsprincipe

De kosten van maatschappelijke weerbaarheid mogen niet onevenredig worden afgewenteld op burgers die reeds binnen verhoogde risicogebieden wonen. Publieke bekostiging, cofinanciering of opdrachtverlening is de aangewezen route wanneer CIV-RAMP wordt ingezet voor publieke doelen, risicocommunicatie of scenario-trainingen in samenwerking met overheid of veiligheidsregio.

14. KPI-framework, risicomatrix en auditlogica

14.1 KPI-framework

KPI's zijn nodig om voortgang zichtbaar te maken, maar mogen burgerparaatheid niet reduceren tot cijfers. CIV-RAMP combineert daarom kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren.

Niveau	Voorbeelden van indicatoren	Mogelijke meetvorm
Individueel	Aantal deelnemers, kennisniveau, noodvoorraadbewustzijn, digitale hygiëne	Voor- en nameting, korte vragenlijst.
Sociaal	Aantal buurtnetwerken, vrijwilligers, contactpunten, kwetsbarenchecks	Netwerkanalyse en deelnamegegevens.
Organisatorisch	Aantal aangesloten scholen, verenigingen, zorgpartners, bedrijven	Partnerregister en afsprakenmatrix.
Democratisch	Participatiegraad, klachtenafhandeling, transparantie, vertrouwen	Kwalitatieve evaluatie en audit.

14.2 Risicomatrix

Risico	Kans	Impact	Prioriteit	CIV-RAMP-respons
Cyberaanval	Hoog	Hoog	Zeer hoog	Digitale hygiëne, continuïteitsplanning, communicatie.
Stroomuitval	Middel	Hoog	Hoog	72-uurs scenario, kwetsbarencheck, noodcommunicatie.
Telecomuitval	Middel	Hoog	Hoog	Fysieke meldpunten, buurtcoördinatie, alternatieve kanalen.
Desinformatie	Hoog	Middel	Hoog	Mediageletterdheid, broncontrole, transparantie.

Risico	Kans	Impact	Prioriteit	CIV-RAMP-respons
Evacuatie	Laag	Zeer hoog	Hoog	Routes, opvang, registraties en herstel.
Watertekort	Laag	Hoog	Middel	Distributiepunten, zorgprioritering, lokale instructie.

14.3 Auditlogica

Audit voorkomt dat governance vervaagt. CIV-RAMP werkt met drie auditniveaus: operationeel, governance en waarden. De mogelijke uitkomsten zijn GO, CONDITIONAL GO en NO GO. Voor P049 v1.0 is de auditstatus GO - releaseversie, omdat de inhoud geïntegreerd is maar nog externe juridische review, frontpage-ontwerp en bestuurlijke vaststelling vereist zijn.

15. Figuren en tabellen: overzicht en verwijzingen

15.1 Figurenregister

Figuur	Titel	Primaire plaats in tekst	Verwijzing naar hoofdstukken
1	Federatief Governance Model CIV-Ecosysteem	Hoofdstuk 4	4, 5, 10
2	Vier pijlers van maatschappelijke weerbaarheid	Hoofdstuk 1	1, 2, 18
3	Federatieve node-architectuur binnen CIV-CITY	Hoofdstuk 6	6, 11, 12
4	Gelaagd model van burgerparaatheid	Hoofdstuk 3	3, 4, 8
5	Routekaart Burgerparaatheid 2026-2030	Hoofdstuk 12	12, 13, 14
6	Governance- en toetsingsmodel CIV-RAMP	Hoofdstuk 5	5, 9, 17
7	Scenario-architectuur burgerparaatheid	Hoofdstuk 7	7, 10, 14

15.2 Tabellenregister

Tabel	Titel	Plaats
1	Versiebeheer en mutatieoverzicht	Voorwerk
2	Domeinen van het CIV-ecosysteem	Hoofdstuk 4
3	Commissies en toetsingsaccenten	Hoofdstuk 5

Tabel	Titel	Plaats
4	Rollenregister	Hoofdstuk 5
5	Batchregister	Hoofdstuk 5
6	Scenariofamilies	Hoofdstuk 7
7	Juridische kaders	Hoofdstuk 8
8	CIV-CAMP leerlijnen	Hoofdstuk 10
9	Pilotfasen Parkstad/Zuid-Limburg	Hoofdstuk 11
10	Financieringsbronnen	Hoofdstuk 13
11	Voorbeeldbegroting lokale node	Hoofdstuk 13
12	KPI-framework	Hoofdstuk 14
13	Risicomatrix	Hoofdstuk 14
14	Release-auditmatrix	Hoofdstuk 17

15.3 Correctie ten opzichte van eerdere versies

In eerdere concepten was een figurenregister opgenomen voordat alle figuren feitelijk bestonden. Dat is in v1.0 gecorrigeerd. Het register verwijst nu uitsluitend naar figuren die als afzonderlijke beeldbestanden zijn ontwikkeld, inhoudelijk beoordeeld en in deze versie geplaatst zijn.

16. Bronnen, begrippen en afkortingen

16.1 Bronnen en referentiekader

Categorie	Bron	Relevantie
Rijksoverheid	Wet op de defensiegereedheid naar de Tweede Kamer, 5 juni 2026	Actuele status Wodg als wetsvoorstel.
Wetgevingskalender	Wet op de defensiegereedheid, WGK027945	Beschrijving van doel, domeinen en procedurele aard.
Rijksoverheid	Definitief Nationaal Programma Ruimte voor Defensie, 19 december 2025	Ruimtelijke uitbreidingsbehoefte Defensie.
Rijksoverheid	Veiligheidsregio's en crisisbeheersing	Publieke rol veiligheidsregio's en crisisbeheersing.
NAVO	Noord-Atlantisch Verdrag, artikel 3	Individuele en collectieve capaciteit om aanvallen te weerstaan.
UNDRR	Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030	Internationaal kader rampenrisicoreductie.
Europese Commissie	Preparedness Union Strategy	Civiele en militaire paraatheid en

Categorie	Bron	Relevantie
		betrokkenheid van de samenleving.
CIV-RAMP intern	Governancehandboek CIV-RAMP P001 v1.2	Federatief governancekader, rollen, commissies en batchmodel.
CIV-RAMP intern	KVK-uittreksel en akte Stichting De Kamer van Sociale Waarden	Statutaire en bestuurlijke legitimatie.

16.2 Begrippenlijst

Begrip	Betekenis
Burgerparaatheid	Vermogen van burgers en gemeenschappen om zich voor te bereiden, te handelen en te herstellen bij verstoring.
CIV-RAMP	Maatschappelijke paraatheidsstructuur voor scenario-denken, samenwerking en burgerweerbaarheid.
CIV-CAMP	Leer- en competentie laag voor trainingen, opleidingen en simulaties.
CIV-CITY	Federatief samenwerkingsplatform voor burgers, organisaties en publieke partners.
CIV-CARE	Zorg-, opvang- en herstelroute binnen het CIV-ecosysteem.
UbuntuKids	Pedagogische kindlijn voor burgerschapsvorming en veilige participatie.
Federatieve node	Lokale, regionale, nationale of thematische samenwerkingsstructuur binnen CIV-CITY.
SSI	Self Sovereign Identity; identiteitsregie zoveel mogelijk bij de deelnemer.
Hybride dreiging	Combinatie van militaire, digitale, economische, informatiekundige en maatschappelijke beïnvloeding of verstoring.

16.3 Afkortingenregister

Afkorting	Betekenis
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWACS	Airborne Warning and Control System
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
JFC	Joint Force Command
KPI	Key Performance Indicator

Afkorting	Betekenis
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NPRD	Nationaal Programma Ruimte voor Defensie
SSI	Self Sovereign Identity
Wodg	Wet op de defensiegereedheid

17. Release-audit v1.0

17.1 Auditdoel

Deze release-audit beoordeelt of P049 v1.0 inhoudelijk, governance-technisch, juridisch en publicatietechnisch voldoende is geconsolideerd voor publicatie als position paper en voor bestuurlijke consultatie. De audit vervangt geen externe juridische toets en geen bestuurlijke vaststelling, maar bevestigt dat de interne documentlogica, governanceconsistentie, figuurintegratie, frontpage-opmaak en registerstructuur voldoende zijn afgerond.

17.2 Auditmatrix

Criterium	Beoordeling	Toelichting	Beheeractie na v1.0
Hoofdstukstructuur	GO	Losse opmerkingen zijn geïntegreerd; hoofdstukken zijn inhoudelijk herordend.	Periodieke inhoudelijke review bij nieuwe release.
Figuren	GO	Zeven figuren en de frontpage-afbeelding zijn afzonderlijk ontwikkeld, beoordeeld en geplaatst.	Bronfiguren archiveren en bij hergebruik versiebeheer toepassen.
Figurenregister	GO	Register verwijst alleen naar bestaande en geplaatste figuren.	Controle bij iedere toekomstige figuurwijziging.
Juridische status Wodg	CONDITIONAL GO	Wodg is als wetsvoorstel verwerkt.	Actualiseren na parlementaire ontwikkeling.
Governancekoppeling P001	GO	Federatie, subsidiariteit, rolzuiverheid, commissies en batches zijn geïntegreerd.	Eventueel formele verwijzing naar definitief vastgesteld P001 opnemen.
Privacy/SSI	GO	Dataminimalisatie, need-to-know, logging en verhoogde bescherming zijn verwerkt.	Technische DPIA later apart uitwerken.
Financiering	CONDITIONAL GO	Publieke financieringsgrondslag en voorbeeldbegroting aanwezig.	Begrotingsmodellen en subsidiestrategie verfijnen.

criterium	Beoordeling	Toelichting	Beheeractie na v1.0
Parkstad-pilot	CONDITIONAL GO	Pilotlogica aanwezig.	Lokale feiten en partners valideren.
Bronnen	CONDITIONAL GO	Kernbronnen zijn opgenomen.	Bronnen juridisch verifiëren en voetnoten finaliseren.
Publicatiegereedheid	GO	Document is geschikt voor publicatie als position paper en bestuurlijke consultatie.	DOCX, PDF, auditrapport en bronfiguren archiveren in het releasepakket.

17.3 Audituitkomst

De audituitkomst is GO voor v1.0-publicatie als position paper. Er zijn geen fundamentele blokkades vastgesteld. Het document is voldoende geïntegreerd voor bestuurlijke consultatie, stakeholdergesprekken, pilotontwikkeling en publicatie binnen het CIV-RAMP-dossier. Voor gebruik als formele normatieve standaard blijven externe juridische validatie, bestuurlijke vaststelling en periodieke bronactualisatie aanbevolen.

18. Conclusie en releasebesluit v1.0

18.1 Conclusie

P049 v1.0 positioneert burgerparaatheid als noodzakelijke civiele aanvulling op defensiegereedheid. De paper laat zien dat maatschappelijke weerbaarheid ontstaat door samenwerking tussen overheid, defensie, hulpdiensten en gemeenschap, waarbij CIV-RAMP de gemeenschapslaag methodisch en governance-technisch uitwerkt.

De figuren, tabellen en hoofdstukken vormen nu één geïntegreerd geheel. Het document bevat geen losse auditopmerkingen meer die buiten de tekst staan. Verbeterpunten zijn verwerkt in inhoudelijke paragrafen of samengebracht in de release-audit. Daarmee vormt v1.0 de publiceerbare basis voor consultatie, besluitvorming, pilotontwikkeling en verdere doorontwikkeling van CIV-RAMP.

18.2 Beheer- en onderhoudspunten na v1.0

1. Periodieke actualisatie van de juridische status van de Wodg, NPRD, AVG, EVRM, Omgevingswet en veiligheidsregio-kaders.
2. Controle van bronverwijzingen en toevoegen van formele voetnoten wanneer het document als juridische onderlegger wordt gebruikt.
3. Bestuurlijke vaststelling binnen Stichting De Kamer van Sociale Waarden of gemandateerde CIV-RAMP-governance wanneer het document als officiële standaard wordt gehanteerd.
4. Jaarlijkse review van figuren, tabellen, KPI-framework en scenariofamilies op basis van praktijkervaringen uit pilots.
5. Archivering van DOCX, PDF, auditrapport en bronfiguren in het CIV-RAMP-documentbeheer.
6. Vervolgversies worden uitgegeven via formeel versiebeheer met mutatieoverzicht en release-audit.

18.3 v1.0-releasebeslissing

Met toevoeging van de frontpage-afbeelding, integratie van de figuren en afronding van deze release-audit wordt P049 vastgesteld als v1.0-release. De releaseclassificatie is: GO voor publicatie als position

paper en voor bestuurlijke consultatie. Externe juridische validatie blijft aanbevolen voor gebruik als formele normatieve standaard.

Slotformule

Een weerbare samenleving ontstaat wanneer burgers, gemeenschappen, organisaties en overheden gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor voorbereiding, continuïteit en herstel. CIV-RAMP maakt deze verantwoordelijkheid zichtbaar, oefenbaar, toetsbaar en bestuurlijk hanteerbaar.